

notitie

Consultatiereacties

In de consultatieronde zijn ten aanzien van het expertadvies over de standaard WDO Datamodel 3.3 vier reacties ontvangen van de volgende organisaties:

1. Herman Hanekamp, namens het Havenbedrijf Rotterdam
2. Arie Versluis, namens Rijkswaterstaat
3. Peter Potgieser, vanuit zijn Europese functies rondom eInvoicing en eBusiness
4. Hein Gorter de Vries, vanuit GS1 Nederland
5. Alexander de Lijster, van Global Solutions

1. Herman Hanekamp – Havenbedrijf Rotterdam

Geachte heer Van der Veen,

Bij mijn reactie wil ik mij in de eerste plaats aansluiten bij hetgeen Simon Spoormaker u eerder heeft laten weten.

Dit is een samenvatting van het commentaar van Portbase, het Havenbedrijf en van mijzelf

Naar aanleiding van het recent verzonden Expert- advies WDO Data model

- **WDO Datamodel (douane-informatie): Internationale standaard voorgegevensuitwisseling bij import en export van goederen en grensoverschrijding van personen die wordt beheerd door de Werelddouaneorganisatie (WDO).**

Voornaamste aandachtspunten zijn dat het Data Model moet voldoen aan de Internationale Standaarden die gezet zijn door Un/Cefact met een link naar alle gestandaardiseerde berichten die wereldwijd door alle Haven gerelateerde bedrijven gebruikt worden.

Wereldwijd worden er jaarlijks 2 miljard EDI berichten uitgewisseld op basis van die standaard.

Mochten er wijzigingsvoorstellen met betrekking tot die standaard gewenst/nodig zijn, dan zal dat via de daarvoor afgesproken procedure moeten plaats vinden, en niet als separate Nederlandse standaarden.

Uit het document WDO Data model, blijkt onvoldoende wat de toegevoegde waarde is en dat het ook (initieel) een lastenverzwaring met zich mee kan brengen voor het bedrijfsleven, zeker wanneer het niet gelijktijdig wordt geïmplementeerd.

Bureau Forum Standaardisatie

Bezoekadres:
Wilhelmina v Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag
www.logius.nl

Inlichtingen bij

M.A van der Veen
Adviseur Standaardisatie

T 070-8896309
M +31(0)6-21162433
maarten.vander.veen@logius.nl

Datum

2 oktober 2013

Dit zijn de punten die ik graag onder de aandacht wil brengen met de verwachting dat deze mee genomen kunnen worden in het WDO Data model.

Bureau Forum
Standaardisatie

Datum
2 oktober 2013

In het bijzonder zou ik nadruk willen leggen op het feit dat het voor derden bijzonder moeilijk is gebleken om te achterhalen wat het WCO-datamodel nu werkelijk inhoudt en hoe gedacht wordt om te gaan met geldige versies, wijzigingen daarin en het beheer hierop.

Verder is het toepassingsgebied niet duidelijk, waardoor de impact op andere partijen dan de overheid ('de markt') niet te bepalen is.

Het overleg daarover is mijns inziens onvoldoende geweest.

De koppeling tussen het –tijdig- realiseren van een Maritime Single Window en gelijktijdige invoering van het WCO-datamodel (in de documentatie is sprake van het WDO-datamodel: betreft dit alleen een vertaling van de naam of is er een inhoudelijk verschil ?) heeft de discussie behoorlijk gecompliceerd.

Met vriendelijke groet,
Herman Hanekamp

Dr. Ir. H.B. Hanekamp

Programmamanager
Informatievoorziening voor de Havenmeester
Havenbedrijf Rotterdam N.V.

T +31 (0)10 252 11 38
M +31 (0)6 532 89 484
F +31 (0)10 252 19 29
E HB.Hanekamp@portofrotterdam.com

Droogdokweg 92
Rotterdam-Heijplaat
Havennummer 2558
Postbus 6622
3002 AP Rotterdam
www.portofrotterdam.com

2. Arie Versluis / Rijkswaterstaat - IV-ontwikkeling binnenvaart

Geachte heer, mevrouw,
Naar aanleiding van de consultatieprocedure WDO datamodel stuur ik u hierbij een reactie op het door u uitgebrachte Expertadvies.
In het rapport van het forum standaardisatie wordt in paragraaf 3.3.2.1 de verwachting gewekt dat het WDO datamodel ook wordt toegepast bij het Binnenvaart Single Window (BSW). Dat is niet correct. Voor de binnenvaart gelden andere (ERI) standaarden die vanuit Europese wet- en

regelgeving worden voorgeschreven. Er is nog een behoorlijke inspanning nodig om te komen tot een zodanige standaard dat aansluiting van Maritiem Single Window en Binnenvaart Single Window op bijvoorbeeld een overkoepelend platform zoals het Single Window handel & Transport (SWH&T) en/of het Neutraal Logistiek Informatie Platform (NLIP) mogelijk is zonder veel interfaces/ conversies met de aangesloten eindgebruikers.

Bureau Forum
Standaardisatie

Datum
2 oktober 2013

De verwachting dat het WDO datamodel het BSW en andere platformen in de logistiek verder kan helpen zonder veel inspanning moet dan ook worden bijgesteld. In het rapport dient daarom te worden verwezen naar de Europees afgesproken standaarden die gelden voor de binnenvaart en dat derhalve het WDO model niet wordt toegepast in het BSW, en andere afgeleide systemen voor de binnenvaart, omdat daar reeds Europese (ERI) standaarden voor zijn afgesproken.

Het zou goed zijn een harmonisatietraject te laten uitvoeren tussen WCO, UN/ECE en CCR/RIS op elkaars standaarden (via de bestaande werkgroepen). Op basis hiervan kunnen de consequenties in beeld gebracht worden en kunnen implementatieplannen (voor onder andere mijn organisatie) uitgewerkt worden op het gebied van mogelijke aanpassingen in de ICT.

Onze conclusie is dan ook dat pas zodra overeenstemming is bereikt over de implementatie van deze standaard ten opzichte van andere (Europese) standaarden, de geharmoniseerde WDO /ERI standaard als Nationale standaard kan gaan gelden.

Graag hoor ik van u op welke wijze bovengenoemde opmerkingen meegenomen worden in het verdere besluitvormingsproces.

Met vriendelijke groet,

Arie Versluis

Directeur IV-Ontwikkeling

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages. .

3. Peter Potgieser (RBS) / eInvoicing Multistakeholder Forum / CEN eBusiness Consultation Group

Bureau Forum
Standaardisatie

Datum
2 oktober 2013

From: Potgieser, Peter (International Banking)
Sent: Monday, September 09, 2013 1:03:59 PM (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna
To: Openstandaarden
Cc: Hilvoorde, M.P.A van (Marc) - Logius
Subject: Consultatiedocument WDO Datamodel 3.0

Hi,

Vanuit mijn Europese rollen het volgende:

Ad Vraag 1:

- er is aanvullende toelichting nodig m.b.t. het positioneren van het (gebruik van het) WDO Datamodel in de context, waar deze context o.a. bestaat uit Europese Ontwikkelingen; bijvoorbeeld de Large Scale Pilots; bijvoorbeeld de Proposed Directive <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0449:FIN:EN:DOC>

- er is aanvullende toelichting nodig over het positioneren van het (gebruik van het) WDO Datamodel in de B2B context en de implicaties daarvan. Een dimensie hier is bijvoorbeeld het NL Semantische Datamodel.

Ad vraag 2:

- er wordt gesteld: "Deze gegevensuitwisseling heeft betrekking op het B2G, G2G en G2B verkeer, dus niet op het B2B verkeer." Dat is n.m.m. niet juist, omdat hetgeen B voor B2G informatie uitwisseling dient te hanteren logischerwijs gerelateerd is aan wat B voor B2B informatie uitwisseling wenst te hanteren. Als dit twee verschillende invullingen voor hetzelfde (moeten) zijn, impliceert dat onnodige kosten.

Ad vraag 3:

- het document lijkt een gefragmenteerde aanpak te weerspiegelen. Er dient in aanvullende informatie en rationale te worden voorzien om te borgen én documenteren dat dit niet het geval is.

- het is volstrekt onduidelijk waarom de geknipte en geplakte tekst op pagina 23 van het expertadvies geredigeerd is. De website van WDO meldt dat voor toegang tot het WDO Datamodel 'an annual subscription fee' à 980 Euro is verschuldigd. Dat zet de 'kosten argumentatie' van het document op losse schroeven.

[\[cid:023484210@09092013-3157\]](mailto:023484210@09092013-3157)

Wat de resterende vragen betreft: het document heeft op dit moment (nog) niet de status / inhoud welke nodig is om antwoorden op deze vragen adequaat te kunnen onderbouwen. Suggestie, á la Semantisch Data Model, dit in een werkgroep te laten uitwerken.

Vriendelijke groet,
Peter

Peter Potgieser

Bureau Forum
Standaardisatie

CEN representative in the European Multistakeholder Forum on e-Invoicing
Chair for the European eBusiness Coordination Group

Datum
2 oktober 2013

4. Hein Gorter de Vries / GS1 Nederland

Consultatie WDO datamodel – reactie GS1 NL – 16/9/2013

Hein Gorter de Vries

Vragen over hoofdstuk 1 van het expertadvies ("Doelstelling expertadvies")

Hoofdstuk 1 geeft een beschrijvende toelichting.

Vraag:

1. Zijn er volgens u in deze toelichting aanvullingen of anderszins wijzigingen nodig in de paragrafen 1.4. t/m 1.6 van het expertadvies ('samenstelling expertgroep', 'toelichting standaard' en 'relatie met andere standaarden'), gezien vanuit het doel van het document (namelijk: het Forum en College Standaardisatie voorzien van een inhoudelijk relevante toelichting).

De doelstelling van het opstellen en aanbevelen van het datamodel is het bevorderen van een zo uniform mogelijke afstemming van bedrijfsprocessen en elektronische berichten daartussen bij betrokken organisaties. Het verdient aanbeveling meer aandacht te besteden aan implementatie. Anders bestaat het risico van uiteenlopende interpretaties en asynchrone implementaties. Opname van het WDO Datamodel op de 'pas toe of leg uit' lijst is derhalve een goede eerste stap, maar dient te worden vergezeld van een plan van aanpak. Hierin dienen relevante sectoren benoemd en structureel betrokken te worden.

Het toepassen van het datamodel betreft meerdere overheidsinstanties, maar ook het bedrijfsleven. B2B berichtenverkeer kent informatie die ook in B2G berichtenverkeer voorkomt. Het gaat immers over de zelfde goederenstromen. Een systeem dat B2B berichtenverkeer ondersteunt, zal in principe vertalingen moeten doen indien informatie uit B2B berichtenverkeer in B2G berichtenverkeer moet worden weergegeven. De opzet hiervan dient zo efficiënt te zijn, dat onnodige kosten vermeden worden.

Zie verder opmerkingen hierna.

Vragen over hoofdstuk 2 van het expertadvies ("Toepassings- en werkingsgebied")

Hoofdstuk 2 gaat achtereenvolgens in op het voorgestelde functionele toepassingsgebied en het voorgestelde organisatorische werkingsgebied.

Vragen:

2. Bent u het eens met het door de expertgroep geadviseerde functionele toepassingsgebied? [paragraaf 2.1 van het expertadvies]

Bij het voorgestelde functionele toepassingsgebied:

“Gegevensuitwisseling tussen het bedrijfsleven en de bij grensoverschrijding betrokken overheden om de formaliteiten te vervullen voor

de opslag, aankomst, import, doorvoer, export, vertrek en vrijgave van goederen, vervoermiddelen en personen.”

Bureau Forum
Standaardisatie

Datum
2 oktober 2013

wordt in het document gesteld dat B2B verkeer, d.w.z. tussen bedrijven onderling, wordt uitgesloten.

Hiermee wordt te weinig aandacht besteed aan het nut van het aansluiten op hetgeen al door bedrijven onderling aan gegevens wordt uitgewisseld en aan de kosten die het met zich mee brengt om deze uitwisseling in een andere vorm te dupliceren. Veel gegevens die nodig zijn om aan formele procedures te voldoen, worden reeds gebruikt om, gezien vanuit verladers en logistieke dienstverleners, de goederenstromen aan te sturen.

Een voorbeeld van aansluiting van B2G en B2B is de samenwerkingsovereenkomst die GS1 in 2007 met WDO is aangegaan (ter ondersteuning hiervan hebben twee secretarissen generaal van WDO (Danet (in 2008) en Mikuriya (in 2013)) gesproken op het GS1 “Global Forum”, waar alle GS1 landen organisatie jaarlijks bijeenkomen). Er zijn meerdere werkvelden benoemd, waaronder:

- **Codering:** GS1 heeft een nieuwe code ontwikkeld, de GSIN (global shipment identification number), die voldoet aan de vereisten van de WDO UCR (uniform consignment reference) en die aansluit op al bestaande GS1 codes voor artikelen (GTIN (global trade item identification number)) en “kleine verzendeenheden (pallets ed)” (SSCC (serial shipment container code)). Het in de communicatie met overheden kunnen toepassen van codes die in betrokken sectoren reeds worden gebruikt, kan de effectiviteit enorm bevorderen: de betreffende overheid hoeft geen eigen codes te onderhouden en bedrijven kunnen consequent bestaande codes toepassen. Dit geldt niet alleen voor bedrijven die GS1 codes gebruiken maar ook in andere sectoren; WDO biedt als het ware een “envelop” waar sector gebonden codes in passen.
- **Electronische berichten:** aansluitend op bestaande GS1 berichten voor goederen zendingen en het WDO Data Model zullen berichten ontwikkeld worden om de benodigde communicatie met overheden te verzorgen. Zover is het echter (nog) niet (zie opmerking n.a.v. vraag 5).

Door het door de expertgroep voorgestelde functionele toepassingsgebied te verbreden kan een voor overheden en bedrijven nuttige synergie worden bereikt; dit geldt voor samenwerkingsverbanden in alle internationaal actieve takken van handel en logistiek (dus niet alleen voor GS1).

3. Bent u het eens met het door de expertgroep geadviseerde organisatorische werkingsgebied? [paragraaf 2.2 van het expertadvies]

Bij het voorgestelde organisatorische toepassingsgebied:

“Overheden (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen) en instellingen uit de (semi-) publieke sector.”

wordt in het document gesteld dat het bedrijfsleven wel baat zal hebben bij een uniformere benadering door de diverse overheden, en dat het alleen te maken zal krijgen met berichtspecificaties (niet met het datamodel zelf).

Hiermee wordt niet ingegaan op het feit dat berichtspecificaties ook hun weerslag hebben op applicatiesystemen, bij alle betrokken partijen: als een bedrijf b.v. een aangifte moet doen, dienen de betreffende gegevens wel uit een systeem te komen, en derhalve volgens de in de berichtspecificatie genoemde vorm beschikbaar

te zijn. Weliswaar hoeft zo'n applicatie niet conform het datamodel te zijn opgezet, maar het dient wel aan te sluiten op relevante delen daarvan. Het geadviseerde organisatorische werkgebied zou dus moeten worden verbreed.

Bureau Forum
Standaardisatie

Datum
2 oktober 2013

Het gaat uiteindelijk om de **toepassing** van het datamodel. Daar zijn niet alleen overheidsinstanties maar ook het bedrijfsleven bij betrokken. In b.v. sectoren van consumentengoederen en gezondheidszorg, waarvoor GS1 de toepassing van standaarden ondersteunt, wordt zowel met leveranciers als met afnemers samengewerkt, niet met slechts één kant van de bedrijfskolom. Sectorgerichte richtlijnen zijn daarbij van groot nut. Voor de toepassing van het WDO data model is een inventarisatie van belangen en belangstelling vanuit het bedrijfsleven onmisbaar. De belangstelling vanuit het bedrijfsleven is thans beperkt, dus hier is nog veel voorlichting en overtuiging nodig. Samenwerkingsverbanden in diverse sectoren (zoals GS1) kunnen daar een rol bij spelen. Om bedrijven tot samenwerking in de toepassing van standaarden te bewegen, is ondersteuning door zo'n organisatie waar bedrijven zich in herkennen, van groot belang.

Vragen over hoofdstuk 3 van het expertadvies ("Toetsing van de standaard aan de criteria")

Hoofdstuk 3 gaat in op de toetsingscriteria (Open standaardisatieproces, Toegevoegde waarde, Draagvlak, Opname bevordert adoptie) en bijbehorende deelaspecten.

Vragen:

4. Bent u het eens met de constatering en conclusies van de expertgroep inzake de toegevoegde waarde? [paragraaf 3.1 van het expertadvies]

De opmerking in par. 3.1.3:

“De overgang naar nieuwe berichtformaten vergt echter ook investeringen van de zijde van het bedrijfsleven (immers: systemen moeten geschikt worden gemaakt voor deze toepassingen).”

sluit goed aan op de hierboven gemaakt kanttekeningen. Het advies gaat echter niet in op de vraag hoe hier mee om te gaan. Het document vermeldt de actuele noodzaak van de opname van het WDO Datamodel op de 'pas-toe-of-leg-uit' lijst. Als de implementatie niet goed van de grond komt, kan het door Nederland voldoen aan internationale verplichtingen in het gedrang komen. Het document zou dus, op basis van het in het document zélf benoemde belang, moeten worden aangevuld.

De conclusie in par 3.1.4:

“Het WDO Datamodel draagt bij aan betere afstemming van berichtspecificaties voor gegevensuitwisseling met de overheid (B2G/G2B/G2G). Dit biedt voordelen op langere termijn.

Op korte termijn moeten systemen aangepast worden aan deze nieuwe berichtspecificaties, wat kosten met zich meebrengt voor het bedrijfsleven. Deze aanpassingen hangen echter veelal samen met de introductie van 'single windows'.”

kan zeker onderschreven worden, mits a) het bedrijfsleven expliciet betrokken wordt bij de implementatie en b) het eerder genoemde risico van verscheidene interpretaties op een adequate manier kan worden vermeden.

5. Bent u het eens met de constatering en conclusies van de expertgroep inzake het open standaardisatieproces? [paragraaf 3.2 van het expertadvies]

In het bijzonder vraagt het Forum Standaardisatie u te reageren op:

de conclusie van de expertgroep (bij 3.2.1) dat de (aan het bedrijfsleven) gevraagde vergoeding van 980 euro voor de specificatie van het WDO Datamodel geen onoverkomelijke barrière vormt, aangezien

- (a) overheden de specificatie gratis kunnen verkrijgen via Logius,
- (b) het bedrijfsleven de facto voldoende heeft aan de gratis beschikbare (afgeleide) berichtenspecificaties voor specifieke toepassingen en
- (c) voor ontwikkelaars van meer generieke softwaretoepassingen de 980 euro doorgaans geen onoverkomelijk bedrag is.

de conclusie van de expertgroep (bij 3.2.2) dat er geen onoverkomelijke beperkingen zijn in het hergebruik, doordat

- (a) voor het bedrijfsleven enkel (de facto) de berichtenspecificaties verplicht zijn en
- (b) de geconstateerde beperkingen voor hergebruik van het achterliggende data-model niet gelden voor overheidsorganisaties.

de conclusie van de expertgroep (bij 3.2.3) dat het beheer van de standaard voldoende 'geopend' is, nu het bedrijfsleven en andere overheden in Nederland kunnen participeren via het Nationaal Platform Datamodel en er hierover afspraken zijn gemaakt met de Nederlandse douane, die Nederland vertegenwoordigt binnen de WDO.

Dit, tegen het licht van de constatering dat binnen de WDO als beheerorganisatie zeggenschap en doorzettingsmacht primair bij douane-organisaties ligt.

De ervaringen bij GS1 Global Office in Brussel geven aanleiding tot de vraag of in de praktijk de gebruiksdrempel zo laag ligt als in het rapport wordt gesteld. De bovengenoemde samenwerking (bij vraag 2) heeft inzake berichtontwikkeling nog niet geleid tot concrete resultaten. De oorzaak hiervan ligt thans primair bij andere prioriteiten bij bedrijven, en (nog?) niet bij de tariefstelling.

In het advies wordt gesteld dat een vergoeding voor het gebruik van het datamodel alleen in rekening wordt gebracht aan niet-overheden, die over het hele model willen beschikken, maar dat dit voor op het model gebaseerde berichtenspecificaties en implementaties niet geldt. Hoe dit zou uitpakken voor de beoogde GS1 berichtontwikkeling is nog niet bekend.

De [WDO webshop](#) stelt "The WCO Data Model 3 is only available online, **by the means of an annual subscription**". Op zich is een terugkerende financiële bijdrage gerechtvaardigd als daar doorlopende ondersteuning tegenoverstaat. Voor een daadwerkelijke toepassing dient verduidelijkt te worden welke partij welke ondersteuning biedt.

6. Bent u het eens met de constatering en conclusies van de expertgroep inzake het draagvlak? [paragraaf 3.3 van het expertadvies]

In par. 3.3.1 wordt gesteld dat er "voldoende ondersteuning" is. Dit wordt niet nader onderbouwd. De ervaring van GS1 is dat dergelijke ondersteuning van cruciaal belang is voor het succesvol toepassen van een standaard; er moet echter voldoende vraag zijn om tot voldoende aanbod te komen, en dat gaat niet vanzelf.

In par 3.3.2 wordt gesteld dat er voldoende draagvlak is voor het gebruik van het datamodel, waarbij de Douane bezig is met een transitie naar het nieuwe model, en dat dit "doorwerkt" naar systemen van andere instanties, b.v. CLIENT import en export voor fytosanitaire certificaten. Wat betekent "doorwerken", m.a.w. in hoeverre zijn daar al concrete plannen? Het Expertadvies legt een verband tussen 'Single Window' implementatie (-plannen) en WDO Datamodel maar gaat niet op de impli-

caties en consequenties in, hetgeen voor adequate besluitvorming wél belangrijk mag worden verondersteld. Zie ook de WDO publicatie "[WCO Data Model,SINGLE WINDOW DATA HARMONISATION](#)"

Bureau Forum
Standaardisatie

Datum
2 oktober 2013

In par 3.3.3 wordt geconcludeerd:

“Er is voldoende draagvlak voor het WDO Datamodel; bij vrijwel alle geplande ontwikkelingen geldt het WDO Datamodel als uitgangspunt.”

Draagvlak voor het model is niet hetzelfde als draagvlak voor het toepassen ervan; voor het daadwerkelijke gebruik van het model moeten veel partijen betrokken worden en in ieder geval bovengenoemde aandachtspunten opgelost worden.

7. Bent u het eens met de constatering en conclusies van de expertgroep inzake de bevordering van de adoptie door opname op de lijst? [paragraaf 3.4 van het expertadvies]

Zoals hiervoor benadrukt gaat het om de **toepassing** van het datamodel. Het opnemen van het model op de lijst zal daar zeker toe bijdragen, maar dat zal niet van zelf gaan. Het Expertgroep advies drukt zich uit in termen van ‘naar verwachting’; gelet op de implementatieverplichtingen lijkt dit ontoereikend.

Vragen over hoofdstuk 4 van het expertadvies ("Advies aan Forum en College")

In hoofdstuk 4 formuleert de expertgroep haar samenvattende overwegingen en advies aan het Forum Standaardisatie.

Vragen:

8. Bent u het eens met de samenvatting van de overwegingen van de expertgroep? [paragraaf 4.1 van het expertadvies]

9. Bent u het eens met het advies van de expertgroep aan het Forum m.b.t. opname van de standaarden op de lijst? [paragraaf 4.2 van het expertadvies]

10. Bent u het eens met de adoptie-aanbevelingen van de expertgroep aan het Forum Standaardisatie? [paragraaf 4.3 van het expertadvies]

Voor de samenvatting gelden dezelfde opmerkingen als hierboven gemaakt.

In het bijzonder vraagt het Forum Standaardisatie u te reageren op:

In het bijzonder vraagt het Forum Standaardisatie u in uw reactie aan te geven welke eventuele verdere aanvullende maatregelen wenselijk acht m.b.t. de adoptie van het WDO Datamodel, in het bijzonder maatregelen waarbij ook het Nationaal Platform Datamodel een rol kan vervullen.

3.6 Resterende inhoudelijke opmerkingen

Vraag:

11. Is/zijn er volgens u nog andere informatie of overwegingen die aan het Forum en College Standaardisatie zou moeten worden meegegeven voor een besluit over het opnemen van deze standaard op de lijst met standaarden?

Wat zijn de consequenties van het opnemen van het WDO datamodel op het opnemen van andere standaards in overlappende of aanpalende werkerreinen (denk b.v. aan grensoverschrijdende facturen en het semantisch factuurmodel)?

A.A. de Lijster
Global Solutions
Adviseur UN/ECE Trade Facilitation
Adviseur Rijkswaterstaat m.b.t. ERI ontwikkelingen.
Emmalaan 23
2405GA Alphen aan den Rijn

Bureau Forum
Standaardisatie

Datum
2 oktober 2013

lijster@tip.nl

Betreft: Expertadvies WDO datamodel versie 3.3

Opmerkingen:

Allereerst wil ik mogelijk ten overvloede nogmaals benadrukken dat het advies evenwichtig en gestructureerd is opgezet en redelijk goed weergeeft wat er besproken is.

De volgende opmerkingen zijn dan ook bedoeld om het standpunt vanuit het perspectief van de binnenvaart goed tot zijn recht te laten komen.

1. Management samenvatting

De introductie van het datamodel heeft inderdaad nogal wat gevolgen voor de semantiek binnen de verschillende berichten. Dat zal zonder meer leiden tot extra kosten welke inderdaad bij het gebruik van een "Single Window" tot mogelijke besparingen door harmonisatie zouden kunnen leiden. Echter voordat dit van toepassing kan zijn, zullen er een aantal wetten en regels moeten worden aangepast. Nog steeds zijn er bepaalde regels welke het gebruik van documenten voorschrijven. De nadruk dat de verplichting via het "pas toe of leg uit" principe pas kan volgen uit de introductie en bouw van een "Single Window" welke de verschillende informatie stromen naar de overheden combineert, is hier heel erg belangrijk. Ook al omdat er wet- en regelgeving is welke de onverkorte toepassing van het data- model mogelijk kan beïnvloeden. Bij de aanpassing van systemen wordt gerefereerd aan kosten voor het bedrijfsleven terwijl we zeker ook de kosten voor de verschillende overheden niet uit het oog moeten verliezen. Ik zou in het advies daar dan ook melding van gemaakt willen zien. Daarnaast denk ik dat het in het advies van waarde kan zijn om te wijzen op het nut en de noodzaak van een gedegen migratie pad tussen de verschillende oplossingen. Er moet niet vergeten worden dat veel van de gebruikte berichten vaak gebruik maken van eerdere directories. Dit is zeker voor de binnenvaart het geval maar ook de douane en de inspectie diensten zullen hier mee te maken hebben.

2 Toelichting WDO datamodel

Zoals reeds in het advies opgemerkt is het WDO datamodel geen datamodel in de zin dat het een gegevensmodel of een informatie datamodel is zoals gebruikelijk in de IT sector. Het moet gezien worden als een bibliotheek van gegevens welke tot dusver hoofdzakelijk de douane gegevens bevat, aangevuld met bijvoorbeeld IMO FAL en andere informatie behoeften welke nu of in de toekomst van belang zijn. Uit het advies is niet helemaal duidelijk hoe de verschillende verantwoordelijke overheden zelf met deze standaard om moeten gaan. Heel vaak zijn er al toepassingen welke verplicht gesteld worden in de regelgeving. Vaak gaat dit om een regelrechte vertaling van langdurig in gebruik zijnde documenten die vervolgens in een bepaald systeem zijn opgenomen en welke nu gevoed worden door een stroom van elektronische gegevens. Deze gegevens staan weer met naam en toenaam beschreven in wet- en regelgeving en zelfs de manier waarop deze gegevens moeten worden uitgewisseld staat nog vaak expliciet aangegeven. Dit zal middels wetgeving eerst moeten veranderen wil de toepassing van het

datamodel enige toegevoegde waarde gaan hebben.

In het functioneel toepassingsgebied staat uitstekend beschreven waar het datamodel zijn waarde zou kunnen hebben. Internationaal en zeker in de zeehavens zal er voor lange tijd een overgangssituatie zijn waar op ingespeeld zal moeten worden door de mogelijkheid te creëren van een migratie pad en vertalingen tussen de verschillende berichttoepassingen. De vraag of dit niet zal leiden tot aanzienlijke kosten, juist voor de verschillende betrokken overheden is een vraag die in ieder geval ook bij de randvoorwaarden duidelijk aan de orde dient te komen.

Conclusie:

De ervaring leert dat dit soort standaarden, hoewel ze moeten worden onderhouden, de neiging hebben om zodra de toepassing een feit is, slechts zelden moeten veranderen omdat iedere verandering leidt tot aanzienlijke kosten. Het iedere drie jaar verschijnen van een nieuwe versie van de standaard is een wat onstabiele situatie. Minor versies en daarmee optredende veranderingen dienen zeker met het oog op nationale en internationale wetgeving tot een minimum te worden beperkt, omdat er dan steeds meer uiteenlopende versies gaan ontstaan. Een goed voorbeeld is hier de UN/EDIFACT standaard met de verschillende directories. Het is zeker niet zo dat iedere directory leidt tot een nieuwe implementatie van een bericht. Er zijn nu al gevallen bekend van elektronische berichten naar overheden die gebaseerd zijn op de '95 directory of zelfs eerder, welke nog steeds prima functioneren. Het beheer van de standaard door de WDO is goed vorm gegeven en zorgt voor een zekere mate van continuïteit voor wat betreft de douane berichten. Voor wat betreft de IMO heb ik hier toch wel wat twijfels en dat geldt zeker ook voor de verschillende nationale en Europese toepassingen van wet- en regelgeving, welke leiden tot berichtuitwisseling. Zolang de wet- en regelgeving binnen Europa nogal wat verschillende eisen stelt aan de op te leveren informatie zal de generieke toepassing van het model met de nodige voorzichtigheid moeten geschieden waarbij zeker rekening gehouden moet worden met de huidige grote verschillen tussen de wet- en regelgeving en de daaruit voortvloeiende verschillen in de gewenste informatie.

Bureau Forum
Standaardisatie

Datum
2 oktober 2013

Alphen aan den Rijn
10 september 2013